

GUNNERSKE *Nytt*

GUNNARSKOGS BYGDELAGS TIDNING
FÖR ALLA MED KÄNSLA FÖR BYGDEN Pris: 20:- NR 4 2006

Kräftkalas i Årbotten/Byn

ur innehållet:

TOMTEN I VIKA

sid 7

E LUSSEBRUR

sid 8-9

KNÖPPELÅSEN

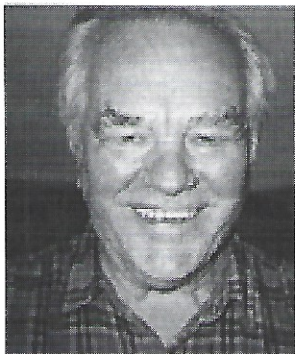
sid 22

Te å börje mä

Gråa sega November.
men en och annan fin
dag också med sol och
fin höstluft.

till den här tidningen
kom det så mycket
material, så den är
utökad med några sidor.

Det är mycket som hänt och händer i bygden.
Det är roligt att ni skriver och så skall det vara.
Julen med alla begivenheter närmar sig med
stormsteg och vi får hoppas att det blir en fin
jul med lite snö och trevlig samvaro. vi på
redaktionen vill önska er alla en

God Jul och ett Gott Nytt År.

Alf Danielsson

OBS !

**Vid inbetalning av medlems-
avgiften (prenumerationen)
Glöm inte att skriva ditt namn
på inbetalningskortet.**

Günnerske Nytt

Nummer4, årgång 13, 2006

Redaktör och ansvarig utgivare:

Alf Danielsson

Gunnarskogs bygdela

Tel 0570-322 91, Fax: 0570-326 91

Pg:59 69 29 - 0

Redaktionskommitte:

Fredrik Mattson

Torsten Nilsson

För annonsering kontakta Maja Olsson

Tel: 0570-77 00 96

Tvärud, 670 35 Gunnarskog

Annonspriser:

1/5 sida 350 kr

1/4 sida 500 kr

1/2 sida 750 kr

1/1 sida 1000 kr

Material till tidningen skrivs till största
delen av redaktionsmedlemmar samt
gunnarskogsborna.

**Insändare, artiklar m.m
mottages med största tacksamhet!**

Utkommer med 4 nr/år

Upplaga 700 exemplar.

Utdelas till alla medlemmar

i Gunnarskogs Bygdela.

Medlemsavgiften är 60 kr för år 2007

Boende utanför Gunnarskog
som får tidningen per post kan prenumerera
på tidningen genom att sätta in 100 kr på
postgirokonto 59 69 29 - 0

Tidningen är politiskt och religiöst
obunden.

Framställt av:

Annica Westerberg

FRÅN LÄSEKRETSSEN

(Insänt av Marianne i Börtan)

Skolan

När jag började skolan, dryga 61/2 år gammal, var det bara att knalla över landsvägen och gå ett stycke på "Jörgen på Löckas" ägor. Lekandes på skolgården såg jag mamma i köksfönstret, tryggt och bra. Maud och Karina på Labråten, Karin på Lycka och Majny på Hagen, hade samma utgångsläge. Värst var Anders och Anna-Carin Cajdert, de bodde på skolgården. Kändes ju inte helt rättvist! Bertil Dannberg, Conny i Säterfalla, Evert på Vikbo, Karin i Nystuga, Irene i Bobäcken och Vivianne, Olles jänta gick i samma klass. Det kom några Aschtaonger också, Eddie, Siv och Bosse i Backen. Ja, Bosse han kom i egen skolbil från Fjäll. Tala om orättvisa, jag som "bara" gick över Jörgens betesmarker.

I ettan och tvåan hade vi Dagny, Svante Waljeståhls mamma. Dagny var det snällaste en nybörjarunge kunde drömma om. Tänk så bra hon var på att lära ut saker och trösta en när det var motgångar. Dagny hade alltid en näsduk instucken i tröjarmen, en liten fin spetsnäsduk. Många gånger försökte jag härma denna sak, men näsduken for ut lika fort som jag stack dit den. Jag hade ju ingen med spets utan en brun-vitrutig som pappa köpt på "Gryths efterträdare".

Tänk att ens första skolfröken kan framkalla så varma känslor, lyckliga ungar som hade det så bra. Ändå är det ett par andra lärare som betytt allra mest för mig under min skoltid. Carl-Evert Cajdert, det finns inte ord att beskriva hur hans "läror" passade mig och det jag ville ha med i kunskapskofferten. Glömmer aldrig hur tålig, duktig, lurig och alltid förlåtande "bus och stoj", aldrig minns jag en höjd röst eller slag i bäcklock. Carl-Evert är ingen dussinlärare, han är outstanding, som elever skulle ha uttryckt det idag.

Evenemang i Gummarskog

Hantverk och handarbetsdag
Hembygdsgården
Lördag 13/1 kl. 10-13

*

Bortan IK:s Barnfest
Tväruds gymnastiksal
14/1 kl.15:00

*

Hantverk och handarbetsdag
Hembygdsgården
Lördag 27/1 kl.10-13

*

Bortan IK:s Årsfest
Charlottenbegs Folkets Hus
27/1 kl.19.00

*

Hantverk och handarbetsdag
Hembygdsgården
Lördag 10/2 kl.10-13

*

Hantverk och handarbetsdag
Hembygdsgården
Lördag 24/2 kl. 10-13

*

Hantverk och handarbetsdag
Hembygdsgården
Lördag 10/3 kl.10-13

*

Hantverk och handarbetsdag
Hembygdsgården
Lördag 24/3 kl.10-13

**Sänd in "smått o gött te" denna spalt!
Kom ihåg att underteckna breven!**

Inte för ett ögonblick kan jag glömma Hasse Tuvhage. Det var han som såg mitt skrivintresse. Som tålmodigt lät mig hållas i uppsatser och små skrivelser. Det ringde ut till rast men somliga gånger fick Hasse invänta mina sista rader.

Jag har nog förstått att skolan formar en mycket mer än man tror, måste bli äldre och klokare innan det erkänns.

Marianne i Börtan

Känn ditt Gunnarskog

Med den rubriken gjordes den 2 september en Historisk resa i Gunnarskog där vi såg spår efter gruvbrytning , bruksrörelse och skogsdrift mm.

Start vid Larstomta kl 0900 där 33 förväntansfulla embarkerade bussen från Arvika Bussbolag med Gun-Britt från Lidsjötorpet vid raten. Efter att ha blåst i alkolåset fick hon med lätthet bussen att starta

Först en kort sammanfattning av Larstomtas historia. Det gamla ålderdomshemmet, som fyller 100 år 2008, är idag under förvaltning av Gunnarskogs bygdelag och inrymmer bland annat ett vandrarhem, ungdomslägenheter och distriktssköterskemottagning. Så åkte vi mot Gårdsås och studerade kraftverksdammen från 1918 i älven vid fastigheten Sågen. Dammen är delvis riven och stenarna använda vid byggande av kyrkogårdsmur vid Gunnarskogs kyrka.

På väg mot Årbotten passerade vi "Färgarns", en gård där det tidigare fanns vadmalstamp och färgeri. Väl i Årbotten stannade vi vid sågen och P-O Ålander kunde berätta om tidigare vattensågar och nuvarande "bonnsåg". Årbottenkvarnen passerades. Vi höll ett ögonblick vid kvarndammen och jag kunde berätta att det för närvarande inte går att besöka kvar-

Leif Husum vid Rexeddammen

nen, som är i dåligt skick, men att en renovering förbereds.

Efter att vi beundrat utsikten över Gunnern åkte vi vidare söderut och rundade Gunnerns sydspets. Vid avtagsvägen till Knöppelåsen samtalade vi lite om Arvid Knöppels verksamhet som grafiker men framför allt som djurskulptör. Några av medresenärerna hade minnen av konstnärens vilt djurshägn med björn, lodjur, rådjur och älg. Så kom vi då till Sälboda Gård och bussen körde ända in på gårdsplanen där Jörgen Blakstad s:r tog emot. Han kunde kunnigt berätta om gårdens historia från 1700-talet fram till dagens verksamhet. Här har funnits kvarn, smedja, såg, träindustri och idag mjölk och grisfabriker. Kraftstationen är en av Värmlands äldsta i bruk varande med sina 107 år på nacken.

Så gick färden vidare till Rexed: Här har funnits bruk, kvarn och idag är det kraftstationen som tagit över. Stora slagghögar i älvkanten bakom ställverket visar var järnbruket låg. Här var det nu dags att ta fikarast och detta gjordes till ackompanjemang av forsens brus och inte minst Leif Husums trekkspill.

Uppsittning igen och passage av smedbyggningen vid älvstranden och bruksförvaltargården samt strax därefter Jungfruhålan, den stora jättegrytan i bergväggen ovan Rexedälven. Undertecknad ifrågasatte den gamla teorin om en roterande sten,

Gunnarskogs
Byggservice

**Från grund
till inredning**

Tel 0570-350 11
Fax 0570-18009

Olle Algsten
070-312 70 44

Putte Ålander
070-679 19 00

löparen, som skulle ha urholkat berget. Modern forskning anser att det är vertikala vattenströmmar i den smältande inlandsisen, som med hög hastighet på kort tid blåstrat ut sådana håligheter. Idag används ju vattenstrålar inom industrin till att skära papper, trä och metall.

Nästa anhalt var Nordsjöbruket. Här anlades ett järnbruk på 1700-talet, men flyttades till Rexed eftersom vattenföringen inte räckte till åretrunddrift. I älven kunde vi se ruinrester efter sågar, kvarnar och bruk.

I Treskog passerade vi tidigare skjutsstället Tavelbacken, som sedan blev skogvaktarbostad i Billerudskoncernen och numera är Lars Kästels privatbostad, varpå vi stannade bortom bron där det fanns mycket att studera. Järnbruket har lämnat slaggrester och husgrunder och så finns dammar för kvarn och sågverk. Stenbron på gamla vägen är fortfarande i gott skick. I Mörtälven just vid utloppet i sjön Treen låg första järnverket i trakten och några hundra meter upp i skogen låg en järngruva med svartmalm eller magnetit. Malmhögar, som inte fraktats bort, visar vad man brutit. Gruvhålen är inte inhägnade så det är på sin plats att varna besökare att se sig för. Resedeltagarna var givetvis nyfikna på gruvans djup och utsträckning, men några sådana uppgifter känner jag inte till. Vi får skicka ner en grodman som reder ut detta.

Rastmusik i Fredros. Leif Husum med dragospel

Färden gick vidare mot Fredros. Vi tog gamla vägen förbi Järnbodviken och nuvarande badplatsen och campingen. Det hade kommit nya tyskar till Björn Särnmarks stugor och de var i färd med att installera sig. Framme vid herrgården tog vi en rundtur på gårdsplanen och jag hann berätta att här byggdes en bruks-herrgård på 1750-talet, som brann ner hundra år senare. Den ersattes av den nuvarande, som sedan haft flera herrar. När bruksrörelsen upphörde på 1870-talet i samband med att värm-ländska bruken utkonkurrerades av engelsmännen, som lärt sig använda koks i stål-tillverkningen, blev det sågverksindustrin i form av Billerud, som tog över. På 1960-talet fick Gunnarskogs kommun köpa herrgården med flyglar och byggde om dem till pensionärsbostäder. I dag ägs gården av Björn Särnmark, som driver ett turistprojekt på orten. Nästa stopp blev Jägmästargruvan eller Albergsgruvan på Bortanskogen.

Här bröts kopparmalm redan på 1680-talet och fraktades till Treskogs kopparverk, som ingen med säkerhet kan säga var det låg. Drygt ett ton koppar skall emellertid ha utvunnits där under en tioårsperiod. Verksamheten gick hela tiden med förlust och lades ner. Ett nytt kopparverk anlades vid Övre bruket i Fredros. Där användes huvudsakligen malm från gräsmarkssidan av sjön Mangen. Vår resa nådde inte dit men ett besök kan rekommenderas som eget studieprojekt.

Så åkte vi tillbaka till Fredros och rastade vid magasinsbyggnaderna. Särskilt den östra med anor från sjuttonhundratalet är värd ett närmare studium. Resten av medhavda matsäckar inmundigades till Leifs medryckande drag-spelsmusik samtidigt som vi värmdes av den generösa eftermiddagssolen. Återigen uppsitt-

Bortan IK:s

BARNFEST

Söndag 14/1

kl. 15:00

i Tväruds gymnastiksal

Alla Hjärtligt Välkomna

Damsektionen

Lyreds bruk

ning och nästa mål var Mitandersfors bruk där Lars Risberg fick dela med sig av sina kunskaper om John Mitander och hans verk. Här finns synliga ruinrester efter såväl hammarsmedjan som smedernas övernattningshus, kujan, liksom kolförrådet. Kvarn- och sågdammarna kan man också se resterna efter. I dag är det Petter Solberg, som lämnar spår efter sig som t.ex

Hummerstigen, där körträning sker med fyrhjulingar.

Nu var det dags att styra söderut igen. Den här gången tog vi Kyrkskogsvägen och sen mot Helgeboda för att efter att följt den krokiga men natursköna vägen längs Borgsjön till slut hamna i Lyred, den sista anhalten på vår resa.

Här byggde Lyrholm och Edgren en masugn för tackjärnstillverkning av myrmalm. Detta skedde 1835-36. Järnet var av dålig kvalitet och kunde inte smidas till stål men dög till gjutgods. Spishällar gjutna här finns i åtskilliga gamla gunnar-skogshus som sockenstugan och hembygds-gården. Verksamheten upphörde 1870 när masugnen eldhärjades och därefter inte återuppbyggdes.

Slaggrester visar var masugnen stod och andra lämningar är brofundamenten till bron över Jösseälven på vägen till bruksherrgården, vars grundstenar man kan se söder om älven. Här slutar berättelsen och resan avslutades fem minuter försenad vid Larstomta kl 1705.

Undertecknad guide behövde två dygn till återhämtning men måste berätta att det är en fröjd att vara på studieresa med så intresserade och trevliga människor, som var med.

Gun-Britts lugna och säkra framfart med bussen var också en positiv bit i det hela. Eftersom så många ville med men inte fick plats har vi i Bygdelaget beslutat att göra en liknande resa i maj 2007. Annons kommer i AN. Det är värt att tillägga att resan sponsrades till hälften av kulturnämnden och annonsen till 40% av Vuxenskolan.

Tore Andersson.

2 Stormarknader i Arvika
Störst på mat
i västra värmland
**STORA FRIA
PARKERINGSYTOR**

ÖPPETTIDER:

Konsum Palmviken:
mån-lör 8-21, sön 11-21

Konsum Stormarknad
Mån-lör 9-21, sön 11-21

PALMVIKEN
0570-72 7730

STYCKÅSEN
0570-727630

Landsbyggsdagen i Treskog

Sen är det unge herr Axelsson, son till Patrik och sonson till Marita, som verkligen gillade att torrköra en Grålle.

Slutligen är det sommartomten Inge i Vika, som påstod att han hade det svettigt i den trettiogradiga värmen.

Chefredaktör Alf skickade för säkerhets skull ut dubbla reportrar.

Här är nu några kompletterande bilder till TESS´ för övrigt utmärkta reportage.

Först har vi Johnny i Tvare stolt poserande vid sin fina skotare.

Bakom kameran, Alfs stjärnreporter.

Tore Andersson

*Skicka in material till Gûnnerske-nytt!
OBS. Kom ihåg att skriva ert namn!*

God jul och Gott nytt år
önskar jag medlemmar
och leverantörer.

Yngve Ivarsson 070-3226542

MELLANSKOG
Skogsägarna

Ur boken ”
E Lussebrur” å mange andre betet.
Av Jace Edgren

E LUSSEBRUR

Marta i Bäckåsen stog ve bakskiva å vre å tvinne lussekatter se dä stog härliga te ...
Kvål förut hade dä vûre lussefest i skolhuse å bå Marta å Nirs å Joan, äldste guten, hade vûre dit å sett på grannlåta. Dä va så att Joan hade ett gött öge te henne Selma, som va klädd te lussebrur mä krösriskrans å ljus i håre å när di sänna kom hem på natta vart dä prating om bå ett å äne

Joan höll på att Selma va dä vackraste kvennfôlk som nôssa ha fûnns men da hade Nirs, far hanses, toge imoten. ” på mene onge dager” hade Nirs sagt ”fanns dä att kvennfôlk da åg! Å den fineste tå dûm allihop dä va e som jä mase å frie te dä!”

Marta hade sûtte i e vrån å va vass i glômnen, för nô tåcke hade ho inte hört förut. ”Joeda” sa Nirs – ” ho va jämt som jä sejjer – dä vänste kvennfôlk som tänkes kan, grann te se på å fin å snodig på alle visa !” ”Håcka skulle dä være ? högg Marta te å va väldit försmädlea i rösta – ” Sett nu inte å inbill guten att du hade se gött om kvennfôlk, för hade inte jä vûre kopet se jamme ha du vûre gûbbdräng än idag, dä ä da bra säkert! ”

”Tösst, tösst!” hade Nirs sagt – ”Dä ä te Joan jä talerDenna flecka som jä nämnde va jä like gla i som du nu ä i Selma å jä försökte på alle visa te håppe intea ” Dä va desse goe öga jä såg å denne lelle rö mun som va som ett kössbär! Å rösta påa! Jae – den va som ett sönnavär jönom en rosbûske å di ganger ho sae nô te mäg, der jä geck å vånnes, se vaddä se jä feck tûppekött mest över hele skrôtten....”
”Men hô tar dä ôt däg, din exrta kopstövvel!” vren Marta i fullt sinne – ”Te sette å prate tåckre dommheter för gössen å fle inga årning! Gå å lägg dä vettjä, din urschling, å sett inte her å bränn lys halve natta!”

” Tösst, tösst!” Hade Nirs sagt, än en gang. –
”Dä ä te Joan jä talerTe schlute fråge jä å om ho ville ha tåcken jä va, å dermä va dä nöse. Åre ätter hade vi, som dä hetter, schläppt joäppla i samme bingen ...”Men hô prater du far?” sa joan å tete se stort på farsin å sänna på morsi. ” Käre Joan lelle” dårre Marta – ”bri dä aldrig om denna drörn – dä ä tåcke som han ha drömt alltihoppa!”

”Å den flecka” sa Nirs, å sträckte påssä se dä knake i böxhängschla – ”den flecka – dä va mordi dä gut!” ” Hö i all världen” marta vart settnas som ett frågetecken å kom sä inte års te nôe mer.

”Jojomen – dä vänste kvennfôlk jä såg för mene öge!” ”Nirs lute sä baklänges på storn å knöve mä nävera i böxfeckene.

”ja – du stöel der!” knirschle Marta, å hôte ôten mä pekfinger å vart se förfåle gi i en hast – ”Jamme trur jä vi sätter på kaffekokern inna vi lägger ôss – äne hólles kärer?” sao.

”Sätt på!” sa Nirs. Men – du ska inte tru , Joan, att tåcke står velag som ä se ettrande fint te å börje mä! Se nu förexempel på mordi der ho går å skrever som en åen skråbuk, plattfota å tannlös å inte ulikt e vingsköta kråke! Känn etter först om du töcker om Selma rektit – se du kan dras mäa om ho åg fäller tur å blir sekunda en dag” Å din fähunn!!” marta schlängde kaffekvarna se dä sang in i skafferi: ”gack genast å lägg dä, sköjjargûbbe, å stå inte her å bräk nôlänger! Jaja!!”
ho stampe i gûlve, marta, å Nirs veck iväg in ôt kammern å lae sä....

Allt detta stog Marta å tänkte på männas ho mûrke å gräjje mä desse lussekusera. Dä va inte utta än ho drog sä te minnes allt dä Nirs hade sagt innan han vrok tur sä dessa dommhetra på schlute

På den tia nämmen han va se värst talför fader Nirs. Langt derifrå. Ho mindes nåck hôlls han brukte sette å moltige å vänne på mössa över knea å va svett å rö å vit omvartånne. Tänk, att han hade sett se möe! Denna lelle rö mun Marta såcke se djupt å va påcka järe sä e snällvanning tre spegel å ta en tett jämt för roskull. Trösta ôss! Han hade nock rätt, Nirs.... "Gammel å tånnlös å likt e vingsköta kråke..." Åsse gret ho en skvätt, Marta, men dä feck inte bli mange dröper, för degen stog å hov sä som e kovamm i spisen.

Om ho skulle? Marta stog å bet sä i nerleppa å tulle deg mä nypa. Dä kanske vûre fånet, men jamme vûre dä rolit åg för en gangs skull! Hele återmöddan geck, ho gnole å sang, å när Nirs kom in å drach aftaskaffe, stog ho ve spisen å va jämt som lite blyg å rö på tjäkera. I kvällinga knedd ho iväg ut ôt bröten å rafse å rev i knösrise å hade ett helt tjårv mässå hem i skûppa....Å langt ut på natta satt ho å knûvvle å bann på en krans, å inna ho lae sä prove ho bå den å lickerste lentyge mä spessera på....I köke stog kaffebräcka iårning mä lussekatter å allt. Å den natta drömde Marta i Bäckåsen om en blyg å vetig gut som satt å vände e mösse i hanna....

STENS

EL

Box 50

673 22 Charlottenberg

0571-214 59

070-6490761

Tilligt i grådaginga va ho oppe å drog påssä den fotsie, kritvite högtis-sarken å va jämt sperr när ho strete å drog i hårtestera sôpass se ho skulle få e slags hängman, tåcka ho vart.

Dä va inte utta än ho va som lite vesa i knevecka när ho tände ljusa å löfte opp krösris-krona på hûvve å stertiväg innôt kâmmenr. Der – i pinnsôffa – låg Nirs som en särfläckt sö, för han törde aldrig tåcke påssä om nätter. Marta mente bare väl – ho skulle dra tåcke på Nirs, se vackert ho nôssna kûnne. Ställde bräcka på storn å lute sä över sôffa....

En gôrskrik som tå den värsta hoggtånnvårk å opp kommer Nirs som ett skôt se bå kaffebräcka å marta trelle om kant å lussekusera di hoppe som haronger borti vrånerna. Åverste på vin reste Nirs å der satt han lamä saxera å jammle när Marta krangle sä åter i stegen mä dette fotsie lentyge: "Käre, gulle Nirs!" sao jämt mä gråten i halsen – "Jå skulle bare leke lussebrur för en gangs skull å dä kan fle inte lete påddå se förfåle!"

"Såj inte dä du!" fråse Nirs – Lussebrur dä får du väre se möe du vill, men stöpe ljustalg i naggern påmmå, dä kan du gärne låtte bli!" saen.

Laila J.

Nu har vi laddat upp inför julen!
Glöggen är på plats. Fräscha tvålar, Olivia hudvårdsprodukter, presentkorgar & julklappstips...

Öppet hus i December

Torsdagar 14/12, 21/12	14-20
Fredagar 15/12, 22/12	14-19
Lördag 23/12	12-18

Övriga tider ring 070-529 79 11
Harvägen 12 (Stommen)
Välkommen

Järvenskolans historia

Del 3

Året är 1972. Sedan ett år är Gunnarskogs kommun en saga all, inkorporerad med Arvika. Centralskolan visar sig vara inte en, utan tre skolor med nästan vattentäta skott emellan. Högstadiet i sin tur är ett antal mindre konungariken, där respektive ämneslärare regerar med oinskränkt makt och ordet samverkan inte är uppfunnet än. De viktiga ämnena är matematik, svenska och främmande språk. De ämnena utmärks av att de är uppdelade i särskild kurs för begåvade och intresserade elever och allmän kurs för resten. Övriga ämnen är utfyllnad. Så är fallet med mina ämnen biologi och kemi.

Detta framgår med stor tydlighet vid föräldrakvällarna en gång varje termin. Varje ämneslärare har mottagning i sitt klassrum och föräldrarna får köa för att få komma in och få reda på studieläget för sitt barn, som inte är med utan förväntas vara hemma och läsa sina läxor.

Hos Axbäck, Mårtensson, Tuvhage, BP och kanske Cajdert är det kö fram till klockan tio medan vi övriga kanske får två, tre besök på hela kvällen av någon, som råkar komma förbi. Själv kan jag använda dessa kvällar till att diska laboratorieglass och göra iordning kemiska lösningar, vilket är ett tidsödande arbete. Jag måste berätta om högstadiets lärarrum också. BP och Mårtensson har sina bestämda platser och man lär sig snart att inte inkräkta på dessa. De är dessutom markerade med stickningar. För övriga gäller fri placering, men det blir så att man sätter sig där man hittar någon att prata med. Själv har jag stort utbyte av att diskutera med Alf Claesson, gammal kemitekniker, som undervisar i teknik. Han skulle idag varit 86 år om inte döden tagit hand om honom.

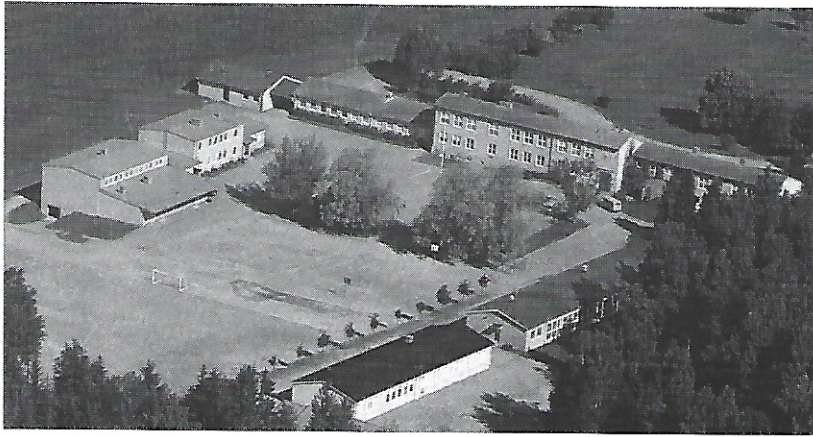
Rökning är tillåten och halva gänget är rökare. En halv cigg och en halv kopp kaffe är normaldosen på en vanlig rast. Själv tar jag en pris snus. Någon kollega besöker aldrig lärarrummet annat än vid konferenser då kallelser utgår.

Som lärare skall man också vara rastvakt enligt fastställt schema, en ute och en inne. Den inre skall jaga ut de elever, som inte frivilligt går ut. Den yttre skall se till att ingen åverkan sker på hus och planteringar samt att ingen kamrat behandlas illa. De flesta eleverna befinner sig emellertid i de underjordiska toaletterna. Manlig vakt besöker av och till pojктоaletten. Dörrvakten skriker då inåt t.ex-Tore kommer-och

när jag kommer in så har alla femtio fimpat sina cigaretter och endast röken återstår. Enligt vad BP och Mårtensson berättar är det samma på flicktoaletten. Tack och lov att dessa toaletter sedan länge är stängda och rivna. Där skedde mycket mobbning, som var omöjlig att komma åt.

Nu skall vi besöka mellanstadiet. Här har Helge (Backlund), Sven (Olsson) och "Tobis" (Bengt Tobiasson) var sin klass i stora, ljusa klassrum. Lärarrummet däremot är Sveriges minsta. Röktätheten på rasterna är då desto större. Detta är det barackbygge, som jag beskrivit tidigare, och än så länge är byggnaden oskadd av väder och vind, men vänta bara! Längst bort mot skogen åt Skramle till har här högstadieeleverna fått ett uppehållsrum att använda på håltimmar. Tanken med placeringen var kanske att få bort eleverna så att inte undervisningen på högstadiet skulle störas. När jag börjar på skolan är rummet stängt eftersom det blev för mycket bråk och skadegörelse där. Håltimmar uppfattades tydligen som att man då skall sparka hål i väggar mm. Möblerna hade blivit kaffeved dessutom.

Som yngste lärare, bara 33 år, utses jag av kollegiet som kontaktlärare till elevrådet och får i uppdrag av rektor Torvald att tillsammans med eleverna försöka återställa elevrummet i brukbart skick. Elever får laga och måla om och vi är en delegation, som får åka till Arvika och köpa nya möbler samt en musikanläggning. Våren-73 kan eleverna flytta in igen med elevrådet, som ansvariga för ordningen. Rektor Torvald skrev jag men det var inte sant. I samband med kommunsammanslagningen 1971 blev det rektor över. Gunnarskog hamnade i Norra rektorsområdet och där var Georg Nilsson rektor. Torvald degraderades till studierektor.

Järvenskolan vid nittiotalets början. Gökboet dolt bakom en pil. Det nu rivna Mellanstadiet mellan Lågstadiet och Lyan

Georg såg vi inte till på skolan så i praktiken var det Torvald, som vi betraktade som vår rektor, det var ju han som gjorde jobbet.

Hur går det sen? Ja tyvärr har jag det inte helt klart för mej eftersom jag slutade på Central-skolan våren -74 för att utbilda mig till lärare på riktigt. Det räcker inte att vara ämnes-specialist. Pedagogisk utbildning behövs för att läraren skall få förståelse för elevernas förståelse av det de studerar. Förstått!

Något vet jag ändå. Det fungerade inte i elevrummet borta i mellanstadiet den här gången heller. Det går inte att överlåta ansvaret för håltimmeverksamhet helt på eleverna. Samtidigt behövdes lokalen som klassrum. Elevrum iordningställdes i stället i källarvåningen i ett skyddsrum. Inga fönster, betongväggar och ljudisolerat. Rena Kumlabunkern. Inget vuxenstöd. Vad hände där? Endast eleverna vet.

När jag återkom till Järvenskolan vårterminen 1978 efter att ha mellanlandat på Central-skolan i Arvika var även detta projekt nedlagt. Eleverna var hemlösa.

Notera att medan jag var borta bytte skolan namn. Det går inte att ha två centralskolor i samma kommun. En namnförslagstävling lär ha utlysts och om jag är rätt underrättad var det skolesekreteraren Lisbeth Lundell, som kom på det vinnande namnet. Fyndigt att få med Gunnarskogs heraldiska djur. Annars kan man ju anmärka att järvar inte sprungit benen av sig här i bygden de senaste tusen åren.

Nu kommer skolans slöjd och yrkesvalslärare in på scenen. John Eliasson, som även är kommunalpolitiker kommer på att gamla Kockikiosken, som står vid Taserudsgymnasiet, skall kunna bli elevrum.

Järvenskolan. Rektor Torvald får fram pengar till transport och renovering. Så en vacker dag kommer en lastbil och en mobilkran till skolan med kiosken och ställer den mitt på asfaltplanen framför pilarna och flaggstängen. Man råkar tappa kiosken i lyftet, men genom ett under skadas den inte allvarligt.

Han utverkar tillstånd att flytta den till Detta resulterar i att redan samma dag en delegation av småskollärarinnor infinner sig på högstadiet och kräver om inte Johns huvud på ett fat så dock att kiosken omedelbart flyttas bort utom synhåll för lågstadiet. De små eleverna skulle ju kunna gömma sig bakom densamma. John står emellertid på sig och får stöd av flera av oss på högstadiet.

Nu startar ett elevdemokratiprojekt. Med speciallärare Rolf Johnson som handledare får en elevkommitté utforma interiören. Intresserade elever arbetar sedan på håltimmar med renoveringen och en del lärare ställer upp några lördagar. Lasse Uppvall och undertecknad spikade innertak med John Eliasson som teknisk expert. Våren 1980 är projektet klart för invigning med stort kalas och dop av lokalen. Efter omröstning bland eleverna vann förslaget Gökboet.

Här måste det påpekas att filmen med samma namn av Milos Forman och med Jack Nicholson i huvudrollen fanns i elevernas medvetande, eftersom den nyss visats som skolfilm. Övriga slutsatser överlåter jag till läsarna.

Driften av Gökboet överläts åt elevrådet och till en början fungerar verksamheten där bra.

Jag återkommer om den fortsatta utvecklingen.

Slutligen den tredje skolan i skolan, lågstadiet. De mycket rutinerade småskollärarinnorna Lillemor, Anna-Britta och, när hon inte föder barn, Marita, håller sina elever i herrans tukt och förmaning. Det dröjer innan jag får någon inblick i hur den här delen av skolan fungerar. Men tiderna förändras, vilket jag kommer att beskriva i nästa nummer av Gunnerskenytt.

Tore Andersson.

PS Jag väntar fortfarande på elevberättelser från Järvenskolan. DS

Vågrätt

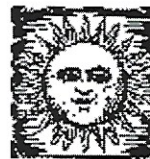
1. Att dela ut klappar är en sådan sed
och att fara till julottan med.
13. De är extremt korta ”strålar”
kan kanske beskrivas som osynliga ”nålar”.
Finns dessa i Atlanten.
är det väl i yttersta kanten.
14. Syndikalistisk organisation
med lokal ton.
15. Växer både här och där
och är ett sorts bär.
16. Serveras i många tjäll
på julaftonskväll.
17. En huvudstad i republiken
med många minnen från antiken.
19. Kort omnämmande
Betyder godkännande.
20. Tilltalsordet gäller nu
för både herre och fru.
21. Av den som skrev
ett högt värderat brev.
22. Kan hållas av en agronom
med hjälp av metronom.
24. Så tilltalas ståndsperson
av Londonbon.
25. Finns bara känd, när den är tänd.
27. Förbi betyder ordets lydelse.
Väg en annan betydelse.
29. Hur kan det vara fatt
att jag själv här är insatt?
30. Slöa liar kan vara så
råa stekar likaså.
32. Vettet är nog väck
vid denna form av skräck.
34. Hördes när ljudet överfördes.
35. För detta ord man kan ta patent, på latent.
37. Är man sån så vete hundan
om man inte alltid viker undan.
38. Omfattar januari till november
samt hela december.
40. Är det som, i november
jämfört med i juli och september.
(Her kan då være en trava hög mä etterkarer?)
42. Roffa åt sig mera, eller konfiskera.
43. En granne i öst,
som från SSSR kommit löst.
45. Gjorde kanske advokaten till rätten inlagan
troligtvis med en klagan.
46. Fick vi efter valdagen
ett nytt i riksdagen ???
49. Detta kan gälle, som ett flyktställe.

Lodrätt

1. Musik av en mas,
som visste hur bälgen skulle dras.
2. En välklädd man som går och myser
då han i kylan inte fryser
3. Skriv nu idag, här ett kort förlag.
4. En sådan stol är ganska tung
brukas endast av en kung.
5. En sådan kan av kön vara gjord
eller bestå av några ord.
6. Sådana verkar inte vara kära,
utan snarare sura och tvära.
7. Är mycket dovare än ett skri
och kan man utan medvetande falla i.
8. Förr kunde man få Bc eller C,
nu kan lärarn detta omdöme ge.
9. Bars nog av Caesar och hans släkt
för det var en romersk dräkt.
10. Med sådant man inte kommer rätt
för det är väl en vilsekommens sätt
11. Är passet där älgen aldrig går
men skytten ändå länge står.
12. Om svaret på frågan är uppenbart
skriver Du här självklart
18. Ett kortspel för två
då korten är trettiotvå.
19. Här fyller vi i
ett längre i.
22. Skall väl både gamla och unga
hålla för tunga?
23. Låter som en ond holme mest
men där ligger Hammerfest.
(Egen svensk stavning)
26. Brukar man en klänning åt bruden
och kan doktorn vid skador i huden.
28. Borde utan större tadel
sägas vara flitigt använt av adel.
31. Har väl många vid klapputdelande
agerat mycket maskerande.
33. Här bör man utröna
motsatsen till sköna.
36. Ett ord med en struktur, av tur.
39. Om Du inte misstycker
är ju detta giftdrycker.
41. I månget mål, detsamma som snål.
44. Kommando till hunden,
att lyda på stunden.
47. Mycket kort, en racketsport.
48. Så det heter, för tyst i eter.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
13											
14		■	15				■	16			
17		18		■		■	19		■	20	
21			■	22		23		■	24		
25			26		■	27		28	■	29	
30					31		■	32	33		
34			■	35			36	■	37		
38			39	■	40			41			
42		■	43	44		■	45				
46		47				48					
49											

JUL- KRYSS 2006

Korsordskonstruktör
Gunnar Lidberg

Ditt förslag till lösning
sändes till :
Maja Olsson, Tvärud
670 35 Gunnarskog
Märk kuvertet
”Korsordet”

De två först öppnade
rätta lösningarna
belönas med
en penninglott!

Namn:

Tvättdag i vårtid

När jag hörde surret från tvättmaskinen dök ett minne upp bland många andra från det sorglösa 30- talet.

Jag var anställd som ”piga”, men kände mig nästan som barn i huset på en gård hos världens snällaste husbondfolk.

Jag var fyllda sjutton år, det var vår i luften och det porlade i bäckarna. Nu skulle det rustas och förberedas för stortvätt på gården. Dagen före lastades på vagnen alla tillbehör som skulle användas. Baljor, byttor, hinkar, tvättbräden och ved. All tvätt som sparats ihop under vintern lastades i korgar på vagnen.

Nästa dag spände husbonden för hästen och alltsamman kördes till bäcken där tvättstugan fanns.

Tidigt kom några kvinnor från grannskapet som tingats som tvätterskor och efter en stadig frukost bar det av till bäcken och tvättstugan. Själv behövde jag inte hjälpa till med själva grovarbetet, men jag fick gå dit med förmiddagskaffet och eftermiddagskaffet.

Jag kan än idag i minnet frammana synen av tanterna där de stod barfota i sina upphissade kjolar i den forsande bäcken.

Under arbetet med att koka, skrubba och skölja tvätten kivade de och munhögs.

Ångan från tvättstugan låg som en dimma över nejden och röken från skorstenen blandades med ångan.

Vilken härlig syn!

Gertrud på Larstomta

1	V	2	Ä	3	N	4	S	5	T	6	E	7	R	8	P	9	A	10	R	11	T	12	I
13	A	L	I	M	E	N	T	A	T	I	O	N											
14	L	V		15	E	K	E		16	S	O		17	K	F								
18	F	A	D	D	A		20	A	S	S	I	S	I										
	L		U		21	K	O	N	A				23	T	L								
24	Ä	L	G	25	P	A	S	S		26	F	L	Ô	T									
	S		27	A	R		28	T	E		Ö		29	L	R								
30	K	31	M		32	O	K	A		34	B	R	Ö	L	A								
35	D	Å		36	V	O	N		37	I	S		38	V	T								
39	A	L	40	L	I	A	N	41	S	T	E	42	O	R	I								
43	G	R	Ö	N	S	A	K	S	T	R	I	O											
44	S	O	S	S	E	D	O	K	T	O	R	N											

KRYSSLÖSNING TILL VÅRKRYSSSET

Vinnare blev:

EVERT ERICSSON

ÄLGSTRÅKET 32
GUNNARSKOG

och

ANNA KARLSSON

ANNELUND, JÄRPERUD
GUNNARSKOG

GRATTIS!
PENNINGLOTEN
KOMMER PÅ POSTEN!

Tyvårr blev ledordet till lodrätt 3 fel i förra numret. Förlåt! GL.

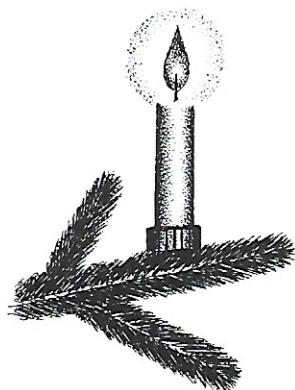
En sommardag att minnas

Midsommardagens gudstjänst hölls i den vackra Hembygdsgården i Gunnarskog. Kaffe bjöds det på och "mycke prata"

Det här stronga gänget hade mycke att prata om, mest om skidor. Birger Bäcklin, Nils-Erik Östlund, Roger Johansson och Morgan Norrby.

Anna-Stina Andersson

WILLY'S

SVETS & SMIDE

TEL. 0570-35087 / 0705935087

Kräftfesten i Årbotten och Byn

I hård konkurrens med Hamnfesten och Lena Ph samlades drygt 30-talet glada människor för att tillsammans tävla i lekar, sjunga äta kräftor och må bra!

Det var andra året kräftfesten arrangerades på detta sätt och deltagarna var mer än nöjda. Även av de yngsta var med och de skötte sig utmärkt.

Gemenskapen är en viktig del och förutom Kräftskiva anordnas olika träffar under året som t.ex. tipspromenader, vinprovningar, auktioner – och även städdagar !!

Kräftkommittén

Bokrecension

Thomas Calais var en dag hos mig och presenterade en liten fin diktbok skriven på mål och med fina teckningar. Gunnel Hernström på Värmlandsbygden har sedan recenserat boken i sista numret av tidningen och jag kopierat delar av. Mycket trevligt med en ung poet ifrån Gunnarskog

Köpple tå – E litta diktsamling ifrå Gûnnerske

Thomas Calais är en 35-åring från Gunnarskog som nyligen kommit ut med sin första bok. Det är en diktsamling som delvis skrivits på mål, troligen "Gunnarskogsmålet" eftersom titeln syftar på det. Här och där är dikterna förgyllda med små illustrationer skapade av Thomas hustru Marie som tydligen har förkärlek för fåglar. Eller är det kanske Thomas själv som har det eftersom temat fåglar återkommer i hans dikter. Omslagsbilden har han själv tagit och den föreställer Bytorp i Gunnarskog.

Thomas säger själv att han började skrivandet för ett år sedan när han satt på älgpasset, med Silvergruvans jaktlag och väntade på skogens konung. När krutröken hade skingrats efter de runt 30 skott han hört i skogen, tog han fram sin penna och skrev "funderingar från skogens konung" efter den dikten har det blivit ett 100-tal till. Thomas hade redan efter en månad sålt slut på andra upplagan av boken.

Kanske är det inga större litterära verk som boken bygger på med sina lite andfådda rim, men dikterna blir ändå roliga att läsa för att de fångar en situation. Säkert blir de extra innehållsrika för den som är hemmastadd i trakten och miljön.

Funderingar från skogens konung

Oj, vad det dundrar och smäller. Och en massa hundar som skäller.

Vad är det som händer i min skog? Nu har jag faktiskt fått nog!

Alla mina systrar och bröder, ligger här och blöder.

Kan inte ni som jag nöja er med löv och knopp. Eller varför inte bara kaffet i er kopp? Ni brukar ju säga att det är såsen som är bäst, men utan mig blir det ingen fest.

Nu börjar det mörkna och friden sänker sig åter, hoppas ägarna i er himmel er förlåter...

Alf Danielsson

Höstkåseri

*De blåa stenarna i fuktgrön moss
och flak av frost där skuggan ruvar kall
och på en kulle björkarna som blossa
mot rymdens glans av någon hård metall.
- jag tycker om att gå i dessa kända
och kära marker denna tysta timma.
Och hälsa i en backes solskenstrimma
Den långa sommaren allra sista slända.*
(Gunnar M Silverstolpe – Klar Oktoberdag)

Nyss ute på en skogspromenad kom denna vers till mig då den helt och fullt stämde in på vad jag såg och upplevde. Ty visst är det sant, hösten är en fin årstid. Svaret på sommarens heta fråga har någon sagt. Visst längtar vi de hetaste somrardagarna, lite efter hösten. Hösten börjar, anser jag, då man får resa ut i bärrmarkerna och plocka lingon. Fylla hinkarna med lingontuvornas röda guld och då åch då, smaka på kaffet ur termoserna och äta en smörgås. Då tycker man att jorden är ett gott ställe som någon sagt. Jag brukar också hjälpa till med rensningen, medan idoga hustrun svarar för kokningen.

Höstens stora begivenhet är för många älgjakten. Så ock för mig under 45 år, de senaste åren har jag dock fått avstå av hälsoskäl. Till råga på detta har laget samlats vid nuvarande bygdegården, vilken ligger på samma gårdsplan som våran bostad. Att se jaktkamraterna åka ut på sina pass utan att man fått vara med har varit "lett" rent ut sagt. Den första morgonens spänning, gemyt och kamratskapet i ett sammansvetsat jaktlag är något speciellt.

För min del började det med att jag med ett lånat remingtongevär cal 12,7 fällde en älgkviga på Hästmyren i Bortan. Året var 1959. Året efter köpte lag en studsare av Eric Magnusson på Allsport i Arvika och några älgar har det blivit under åren sedan dess.

Under den s.k. "Älgexplosionen" på 70-80-talet fälldes många älgar. Licenserna var stora och det hände då att en del skyttar fick fälla många älgar t.o.m. på en gång. Rekordet tog väl Harry Svensson som en gång fällde fem (5) älgar inom några minuter. Han var också en turgubbe i övrigt med goda resultat nästan varje år. Det samma gällde Boje Johansson och givetvis Tore Nilsson tillika skicklig hundförare inom laget.

Andra skyttar kunde också nämnas, men i uppräkningslistan kunde någon tappas bort därför avstår jag från detta denna gång.

Älgexplosionens år ställde höga krav av jaktledning m.m. jaktledare var under denna tid Reidar Öhman med biträdande Björn Johansson. De skötte sin uppgift utmärkt och all heder av att leda jakten dessa år, det har också numera avl. Axel Wettergren som ansvarade för slakt och att fällda djur blev flådda varje kväll. Och det var många djur det rörde sig om. Det var mycket arbete dessa år men också mycket trevligt och roligt. En episod rinner upp i minnet. Vi passade en dag uppe i Ekhöjden. På ena sidan fanns jaktkamraten J. och på andra sidan jaktkamrat H. den andra var jägarveteran och även tidigare jaktledare inom jaktlaget. Kamraten J. avlossade ett skott men något mer hördes inte. Efter att drevet avblåstes kom, vi fram till J. då H. frågade "har du skjutit på älg nu igen!" varpå skytten glatt svarade "jä ha sköte" följdfrågan för H. blev. Träffte du skytten J: "Jä träffte" "Reste han" frågade H. "Han reste" svarade J. "Då får vi ge oss ut och leta då" replikerade H. "Dä får vi göra då" svarade J. Scenen var obetalbar. Men rolig, Det visade sig dock vid undersökning att kulan hans på annat ställe än i älgen. Båda dessa aktörer har nu i likhet med många andra inom laget gjort sista "patron ur" och korsat den rågång som ingen korsar mer än en gång och i en riktning. Frid över deras minnen. 1981 delades Bortans JVO i två sektioner, laget hade vuxit och blivit lite svårhanterligt. Det skedde och fungerar fortfarande i god sämja lagen emellan. Jaktledare var i s. sektionen efter delningen Tore Nilsson i n. Björn O. Reidar som bytte plats. Nuvarande jaktledare är Lars Johansson och Nils Erik Magnusson. Tillväxten i laget visar såg också vara god. De yngsta skyttarna som fällde älg i år var Mattias Ledin och Anton Janson. 15 år unga har de en lång framtid som jägare framför sig – hoppas vi.

Ja detta kom ju att mest att handla om älgjakt. Hösten är väl något mer än älgjakt. Jo naturligtvis. Som adventstiden. Då anfäktas mest barndomsminnena. Med jultidningar i ryggsäcken och snöflingor som faller över frusna

hjulspår. Vår stuga var liten, men mor lyckades ändå att skapa julstämning. Söndagsskolefesterna på Rödborget under fotogenlamporna med mjuka paket innehållande tröjor av äkta material, iden "cellullstid" som då rådde. De kloka söndagsskolelärarna Judit och Nancy begrep vad som behövdes i denna tid och det uppskattades mycket..

Sammanfattningsvis vill jag säga som lek-vattenskalden Axel Fritiofsson, att genom årens mängd "Ho lyser att lell genom yrvär, mörkran och nolavärscuhl, min barndoms jul".

Torsten Nilsson

Ledins
GRUS AB

Vi utför stora och små krossningar med ambulerande krossverk samt utför grusleveranser efter dina behov!

GUNNARSKOG

0570-32044

Mjöksjöhöjdens söndagsskola

Detta är ur tidningen "Barnvännen". Det är från norra Elvtorp (även kallat nolalva), en sommarsöndag i början på 1930-talet. Jag har med hjälp fått reda på vilka barnen är.

Annie Janson, Nerstuga Bortan

Villiam Danielsson, Ivar Sandelin, Ernst Magnusson, Elin Nylén, Rut Skönneson, Naney öster, Sonja Forslund, Elsa Neidmyr, Elsa Nylén, söndagsskollärare Augusta Nylén, Ragnar Nylén, Rut Sandelin, Evy Öster, Gunvor Nygren, Elvi Danielsson, Eivor Andersson, Emelia Magnusson, Hugo päksta, Paul Älvstrand, Erik Danielsson och Gunvor Magnusson.

Vårt hem är i Värmland i Gunnarskogs socken, och namnet på platsen här ovan ni ser
Där vilja vi unga - som fått denna lotten - vår frälsare prisa de år, som han ger.
När klockorna ringa, till sabbat och bringa, en hälsning av toner i stad och på land.
Då vilja vi höra det ord, som kan göra, vårt liv till ett källsprång, i öknarnas strand.
Till hemmen de många, vi ofta få komma, där mor dukat bordet med tårta så grann.
Visst dagen var rolig, och blicken är solig, då vi vandra hemåt så glatt med varann.
Hur skönt att få vara, små barn i den skara, som samlas gemensamt att prisa Hans namn.
Ja må vi försöka, att skaran föröka och leda små lammen till frälsaren fram.
Till "Vännen" den kära, vårt tack vi hembära, så mången du fröjdad de år som ha gått.
Att Frälsaren prisa och vägen få visa till Honom, har blivit Din skönaste lott.

Augusta

Utdrag ur

”Lite information för friluftsmänniskor där vargar är vanliga”.

Skrivet av Valerius Geist professor emeritus of Environmental Science, the University of Calgary, Canada.

Översatt av Calle Seleborg, Likenäs.

Den 8:e november år 2005 dödades en 22-årig bergsingenjörstudent vid University of Waterloo, Kenton Joel Carnegie, av fyra vargar vid Points North Landing i Wollaston sjö-distrikt i norra Sakatchewan. Fallet är unikt eftersom det är den första dödliga utgången av en vargattack i nutid. Människor har blivit bitna av rabiessmittade vargar och avlidit men de ”räknas inte” eftersom det var rabiessmittan som dödade, inte vargen. Nyfallen snö gjorde det möjligt att spåra förloppet noggrant. Mr Carnegie var ensam när fyra vargar närmade sig bakifrån. Han ramlade tre gånger innan han blev liggande. Andra attacker har hänt i Kanada, både historiska och i nutid. Mr Fred Desjarlis attackerades och sårades nyligen av en varg i norra Sakatchewan. Andra, ej rapporterade attacker av vargar har hänt i Sakatchewan, varav en jag lärde känna i detalj. En boskapsägare attackerades av tre vargar under hjortjakt. Han dödade två.

Vi vet att de fyra inblandade vargarna hade setts och fotograferats av andra och att Mr Carnegie visste detta. Tyvärr enligt Saskatoon Star Phoenix från 14 november 2005, visste varken Mr Carnegie eller de som han talade vid, att orädda och nyfikna vargar är en varningssignal. Det första villkoret är att allmänheten, speciellt friluftsmänniskor, informeras om att när de möter orädda, nyfikna vargar ska de lämna området skyndsamt, utan att springa, och vara beredda på att försvara sig. Att springa innebär att inbjuda till attack.

Ovanstående utdrag gjort av

Gunnar Lidberg.

PENSIONSSPARANDET SOM BARA GÅR ÅT ETT HÅLL - UPPÅT

Traditionell Pension är en sparform som kan ta dig till nya höjder, utan att du behöver vara rädd att trilla ner. Den inbyggda garantin skyddar ditt sparkapital mot framtida kursfall. Hur det än går på börsen kan värdet av ditt sparande aldrig bli lägre än summan av dina inbetalningar, minus avgifter och skatt.

Förra året fick de som sparade i Traditionell Pension marknadens högsta avkastning*. Följ med upp du också.

Kom in till oss och börja sparandet redan idag.

*Enligt Försäkringsförbundet

**Westra Wermlands
Sparbank**

VI TÄNKER SOM DU.

WWW.WWSPARBANK.SE

**ÖJERUDS
SNICKERI**

**Köksinredningar
Trappor, Möbler
Specialsnickerier**

**Tel 0570-350 11
Fax 0570-180 09**

Varg i Gunnarskog under 1800-talet.

Detta hände i Löcka i Allstakan. Boende fick höra oväsen av deras gris. När de såg efter, var det två vargar som huggit tag i deras halvväxta gris, sliter honom i stycken och springer upp i skogen med var sin bit. Ett annat förlopp fick ett slagsmål mellan varg och gris på gården Sundsbråten, granngården till Löcka. Grisarna hade på den tiden långa trynen och kraftiga huggtänder. En varg hade denna gång, det var en söndagsmorgon, försökt bita suggan, men hade fått ett rispande i magen av hennes huggtänder, och då var den vargens saga all.

Ännu en historia om en gris och en varg. Gustaf Bröntesson på Nedre Lerbråten var på logen och sopade med en kvast, gjord av björkris den tidens vanliga sopkvastar, då han hörde att grisen skrek under logen och sprang dit med kvasten i handen. Under logen, som var byggd i en backslutning, fanns gott om utrymme, men ingången var smal. När Gustaf skulle krypa in där, kom en varg och hoppade över hans axel och försvann. Men det fanns ännu en varg under logen, och denna kom med vidöppet gap mot Gustaf, men han var kvick nog att sticka skaftändan i munnen på vargen, fann ett tillhygge och dödade vargen.

Långt tillbaka i tiden var det förbjudet att slakta hästar samt äta deras kött. Trots detta var det en och annan som tog skinnet av dem. Dessa slaktare ansågs inte som vanligt folk utan var föraktade och kunde t.ex. inte ta i hand. De fingo många öknamn som t.ex. "marflagarn" mm. I Allstakan öster om sjön Råkhöken bodde en sådan slaktare som i dagligt tal kallades Bränn-gubben. En vinter fick han slakta en häst hos en granne. Sedan han dragit av skinnet, fraktade han hästkroppen till en lämplig plats framför sin vakglugg. Snön låg vit och fin och det var mån-sken den kvällen. Gubben laddade nu sin musköt med grova hagel och satte sig att invänta odjuren. Snart kom en flock om fem vargar, ställde sig sida vid sida vid hästens buk, likt smågrisar som diar suggan, och börjar rycka i inälvorna. Då dånade gubbens skott och tre vargar blev liggande på stället. De två andra sprang sin väg. Men frampå försommaren fick de som gick från Falla till Tallåsänga, känna aslukt. Vid närmare undersökning hittades då de två andra vargarna.

Olof i Tranviken hade en hund, som var långhårig och ovanligt stor. Denna fick tjänstgöra som vallhund vilket han skötte med den äran. Som säkerhet mot vargangrepp var han försedd med ett halsband av plåt med taggar utanpå. En afton kom han hem med korna, men en kviga var inte med. Själv var han nersmord med blod och fradga. När hunden såg ut på detta sätt trodde Olofs gumma att han bitit ihjäl kvigan och befallde därför sin man att skjuta hunden. Motvilligt gjorde han detta, men när de senare hittade kvigan, låg där tre vargar ihjälbitna. När Olof såg hur han lönat sin trogna hunds gärning, satte han sig ner och grät.

Traditionen om en händelse, som skulle ha utspelats en vinternatt för länge sedan på Borgsjöns is, lyder så: I en stuga söder om sjön kom en vinterkväll en soldat in för att värma sig och få något till livs. Folket där på stället bad honom stanna över natten och fortsätta hem dagen därpå, "ty" sade de, "det kan komma vargar, och då äter de upp dig". "Åh", svarade han, "det är ingen fara, jag har min sabel, jag ska nog klara mig". Han gick också, men dagen därpå hittade man ute på sjön sabeln samt blodiga trasor av kläderna; vargarna hade tagit sitt rov.

Yngve Norrby i mars år 2001
(upptecknat efter A. Gustafsson).

PRIVAT
TANDLÄKARNA

Tandläkare
Lisa Lempert-Reimerson

*Personlig service
med kvalité och omtanke*

Torggatan 8, Arvika, tel 162 10
(Barn får kostnadsfri tandvård - även privat)

”Sveriges nye skid-kung lekte hem Bergsjöloppet ! Rekordgrann dag med mycket folk och fina tävlingar”

Så var rubrikerna i Arvika Nyheter måndagen den 16 febr.1959.

Det åttonde Bergsjöloppet vanns av vår nye skidkung 23-årige Janne Stefansson från Sälen, vilken låg i täten hela tiden var en minut, tresekunder före närmaste man i mål. Tvåa var Sture Grahn, Kroppa IF, som var den ende som i någon mån kunde följa med i sälenlöparens smidiga åkning. Övriga masar och värmlänningar hade sina egna uppgörelser på behörigt avstånd bakom den bortflyende ledarduon. Några direkta sekunduppgörelser blev det inte heller här, utan det var mest kamp mellan vårt eget landskap och Dalarna om placeringarna. Dalarna vann den ”landskapsmatchen” och det var endast Sunnemos 21-årige Bengt Eriksson som lyckades sprängadalakopplet. I det längsta trodde man nog på hemmaåkaren Sven Johansson, nyvorden 5-milsmästare, men den hårda utgångsfarten tog knäcken på honom under sista milen och han halkade ner från tredje till åttonde plats.

Frånsett de första hundra meterna från loppet då Olle Beckius optimistiskt lagt sig främst, var det Stefansson som bestämde takten hela banan. Han ledde loppet nästan hela banan fram till kontrollen vid Dammarna, 14 km. från start var det bara Sture Grahn som hängde med. Här hade de övriga distanserats med 3 min. Klungan som följde efter leddes av Sven Johansson G.I.K. och han möttes av kraftiga publikovationer. När 7 km. från Dammarna avverkats passerades Järperud, där hade fortfarande Grahn häng på Stefansson, men han hade backhalt i de branta backarna i Järperud. Det såg nu ut som om kampen skulle vara avgjord men telefonrapporten från Tobol 3 km. från mål, där låg Grahn bara sekunder efter Sälen löparen. När väl krafterna sattes på prov var det aldrig någon tvekan om vem som skulle vinna. Vid målet väntade en publik på cirka 1500 personer på segraren.

Janne Stefansson kom ensam och segerviss ur skogsbrynet, så kranskullan Ritva Väisänen hade inga svårigheter att hänga lagerkransen över axlarna på en av världens just nu mest lovande skidlöpare.

Bergsjöloppet i siffror.

1. Janne Stefansson	Sälen	2.24.51
2. Sture Grahn	Kroppa	2.25.54
3. Per-Olof Olsson	Lima	2.30.56
4. Bertil Larsson	Mora	2.32.58
5. Bengt Eriksson	Sunnemo	2.33.27
6. Lennart Olsson	Mora	2.34.19
7. Sven Jernberg	Lima	2.35.55
8. Sven Johansson	G.I.K.	2.36.26
9. Åke Nilsson	Sunne	2.37.02
10. John Guttke	Kroppa	2.40.38
13. Verner Jonsson	Örnen	2.42.42
20. Nisse Bäcklin	G.I.K.	2.49.49
22. Rolf Bogelid	G.I.K.	2.51.52
23. Rolf Måål	Nysäter	2.52.39
24. Erik Andersson	Mangskog	2.53.25

10km. äldre juniorer

1. Henry Nilsson	Eda	40,11
2. Rolf Andersson	Sunne	40.44
3. Algot Johansson	Glava	41.34

10 km yngre juniorer

1. Rolf Jonsson	G.I.K.	42.28
2. Åke Vingskog	Årjäng	42.57
2. Sverker Andersson	Årjäng	43.06
6. Kurt Danielsson	G.I.K.	43.54
7. Ingemar Nordström	G.I.K.	44.15

5 km. pojkar

1. Harald Igelström	Sunnemo	21.17
2. Börje Gustafsson	G.I.K.	22.10
3. Åke Jansson	G.I.K.	23.12
4. Henry Edman	G.I.K.	23.30

10 km. damer

1. Britta Östlund	G.I.K.	42.46
2. Ingegerd Hansson	Arvika	44.45
3. Helga Appel	Arvika	45.11
6. Ritva Väisänen	G.I.K.	46.49
7. Gun Norrby	G.I.K.	50.55

5 km. damjuniorer Äldre

1. Birgit Henriksson	Åmotfors	25.42
2. Inger Hanoksson	Årjäng	26.03
5. Stina Larsson	G.I.K.	27.31
6. Gerd Jakosson	G.I.K.	28.28

5 km. damjuniorer yngre

1. Vanja Andersson	Åmotfors	27.19
2. Gullan Jonsson	G.I.K.	28.31
3. Britt-Marie Skog	Årjäng	28.54
4. Annmari Hemlin	G.I.K.	29.00
5. Solvig Johansson	G.I.K.	29.15

Sagt av segraren.

” Det var hård terräng sista milen och nog måste väl banan vara längre än 35 km.? Kommer gärna igen nästa år. Det var kollosalt mycket folk efter banan ! Det går mycket väl att kalla detta för Värmlands Vasalopp ”.

Meningen var att även det nionde Bergsjölloppet, med Sixten Jernberg skulle avsluta krönikan av Bergsjölloppet. Nu kommer den i stället i Gönnerske Nytt's första nr. 2007 i stället.

God jul o Gott Nytt år!

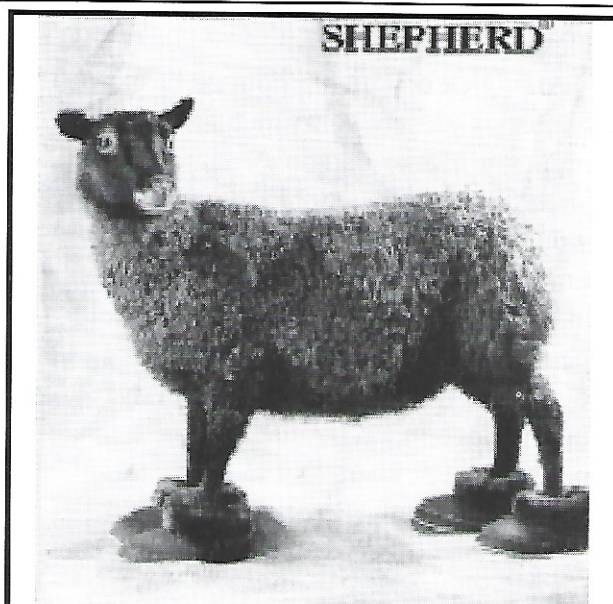
Morgan Norrby.

*- Service med garanti -
TV stereo o hemelektronik
parabol o antenn*

Lars-Erik Persson
Fallängsvägen 39
671 51 Arvika

Telefon: 0570-71 14 70
Mobil: 070-650 99 29

Stor sortering tofflor!

sko
CENTER

Gågatan Arvika, 0570 157 90

Knöppelåsen

Victoria Andersson, Emma Cajdert, Karin Björklund, Josefin Falk och Amanda Axelsson

År 2000 flyttade Anika och Burchard från Tyskland till Knöppelåsen. I början så hade Anika och Burchard endast sina två egna hästar. Två år senare började några få elever att ta lektioner.

Åren gick och nu har dom 22 hästar och ponnier på gården, varav ca 6 hästar och ponnier är inackorderade av några flickor som tränar och tävlar. Knöppelåsen är så känt att dom har ca 50 ridskoleelever nu, och med dom tränar Anika både dressyr och hoppning. Under somrarna så finns det ridläger och många olika kurser som t.ex. dressyrkurser, hoppkurser och vanliga kurser mm. Några av dom rideleverna tävlar idag på nationell nivå, i ponnydressyr. Förra året så kom Emma Cajdert på Francis på första plats i DM i ponnydressyr (distriktmästerskap) och i år kom hon på andra plats. Även Karin Björklund på Patric kom på tredjeplats i DM i år. Karin var även med och tävlade i lag SM där hon kom på sjunde plats individuellt med sin Patric.

Matilda Westerberg

För er som är lite äldre är Knöppelåsen mest känt som konstnären Arvid Knöppels hem. Där målade han sina djurtavlor och hade som en liten djurpark.

**AC MONTERINGS
SERVICE**

**REPARATIONER &
INSTALLATIONER**

- **Vatten**
- **Värme**
- **Sanitet**

Anders Cajdert Gunnarskog
Tel / Fax 0570-322 61
Mobil: 070-677 80 70

Älgjakta 2006 i Jarpre

Hôrt vi skulle börje å jage
va dä ulike meninger om i lage
men di andre va vesst fler
se jamme lûtte Bertil gi ner.

Först på måndan hade Ingvar mage
te å skjute en tjur i Gräsjöhage
å i Hansänga vart dä två tjurer te
å dä gjore felle ingen nô le.

Katarina gjorde sin älgsköttebut
utta nô som helst prut
e gammal kvige kom på hennas lôt
men må ho har kvar nôa skôt.

Denne dagen vart dä inga mer jakt
för resten tå dagen va dä bare slakt
åsse älgtransporter tå ulike slag
som geck utta nô större ubehag.

I Tapphögdä va dä kalvskjuting som gällde
å fyre skôt vi hörde att dä smällde
se två kalver hade vi ätter halve dagen
å Evas kalv hade vesst hatt ont i magen.

Sänna skulle vi Lyssedreve ta
men drivinga geck inte nô bra
se älgane la sä nock still
nä di erfarne drevkärane geck vill
å tå dessa va Arne mä
åsse va dä ittnô mer mä dä,
men den som mä rätta va belôten
va älgkoa vö Mösbrôten.

I Treskedreve small dä som i krige
se dä stöp e å anna kvige
å Anders skôt kalver i par
men sänna hade han ingre skôt kvar
se kommer dä älger téen nô mer
lär nock Norma anställe fler.

Bertil han ga lage väldit möe beröm
för denne jakta va som en jaktledars
dröm
men Katarina å jä satt inte å drömde
nä vi vö Tjyvûddane vart bortglömde.

På frädan vart kalvprocenten rätt
men te å skjute älg på rätt sätt
ä inte allti se lätt
se den ene kalven va slakta rätt lätt.

Sänna se kan en att undra
hòlls Jan feck kalvprocenten te hundra
men mä dä verke han se belâten
se han geck å vissle Gärdebylåten.

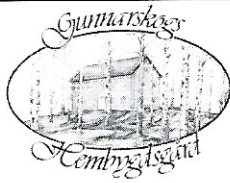
I Ryggstadreve hade vi att tur
nä Jan-Olof å Mattias å Christian sköt tjur
å två kalver te vart dä åg
men ändå vart kalvprocenten litte för låg.

Älgprognosen va inte rektit nock hög
men jä trur ändå att den dög
i ställe för förti se hade vi förtitre
å hô vi har näste år får vi se.

Dä ä att ett bekömmer te å dette lage styre
se Bertil vackner hör môra klocka fyre
men om en rektit tänker ätter
se arter sä jaktledarn bätter å bätter.

Gunnar L.

G r ä v a r e F l y t t n i n g	<p><i>Byggnadsarbete</i> <i>Skogsarbete</i> <i>Målning</i></p> <p>FARMARTJÄNST</p> <p>Landsbygdsföretagare</p> <p>i</p> <p>samverkan</p> <p>Behöver du hjälp Ring Farmartjänst Farmartjänst gör tjänst i stort och smått</p> <p><i>Per-Axel Adolfsson</i> 77 01 06 <i>Rolf Nordling</i> 325 45 <i>Anders Bäcklin</i> 342 49</p> <p><i>Anläggning</i> <i>Gräsröjning</i></p>	T r a k t o r e r m m
--	--	---

Hantverk och handarbetsdagar
på Hembygdsgården

lör. 13/1, 27/1, 10/2, 24/2, 10/3 2006
kl.10-13

Ta med "neste" så bjuder vi på
kaffe och the.

Välkomna hälsar Hembygdsföreningen

ÅRSFEST

27 Jan Kl.19:00

Folkets Hus Charlottenberg

Mat, underhållning och

Dans till

Hansson & Öhrbeck

Anmälan till

Maria Rydberg 77 00 48

Annette Arvidsson 77 01 02

Senast 19/1

GOD JUL
och
GOTT NYTT ÅR

önskar Gunnarskogs Bygdelag

ICA nära **Thybergs**
ÅRBOTTEN TEL. 320 43

VÄLKOMMEN

ÖPPETTIDER
MÅN, ONS o FRE 9-18
TISD o TORS 9-19
LÖR 9-14